

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich

KOMUNIKAT PRASOWY nr 97/09

Luksemburg, dnia 29 października 2009 r.

Opinia rzecznika generalnego w sprawie C-386/08
Brita GmbH / Hauptzollamt Hamburg-Hafen

Rzecznik generalny Yves Bot jest zdania, że produkty pochodzące z terytoriów okupowanych nie mogą korzystać z preferencyjnego traktowania przewidzianego w układzie EWG - Izrael

Wspólnotowe organy celne muszą odmówić uznania tych produktów za pochodzące z Izraela.

W ramach partnerstwa europejsko – śródziemnomorskiego zawarte zostały dwustronne układy pomiędzy Wspólnotą i jej państwami członkowskimi z jednej strony, a państwami basenu Morza Śródziemnego z drugiej strony. Układy te przewidywały w szczególności, że produkty pochodzące z danych państw śródziemnomorskich są w przywozie do Unii Europejskiej zwolnione z należności celnych oraz że właściwe organy umawiających się stron podejmują współpracę w celu ustalenia dokładnego pochodzenia produktów objętych preferencyjnym traktowaniem.

Wspólnota i jej państwa członkowskie zawarły tego typu układy zarówno z Izraelem¹, (układ EWG – Izrael), jak i z Organizacją Wyzwolenia Palestyny² (układ EWG – OWP), działającą na rzecz Autonomii Palestyńskiej Zachodniego Brzegu Jordanu i Strefy Gazy.

Brita jest niemiecką spółką dokonującą przywozu urządzeń do produkcji wody gazowanej oraz akcesoriów i syropów wytwarzanych przez spółkę Soda-Club mającą zakład produkcyjny w Mishor Adumin na Zachodnim Brzegu Jordanu, na wschód od Jerozolimy.

Brita zamierzała dokonać przywozu do Niemiec towarów dostarczanych przez Soda-Club. Poinformowała niemieckie organy celne, że towary pochodziły z Izraela i wniosła o skorzystanie z preferencyjnego traktowania na mocy układu EWG – Izrael. Podejrzewając, że produkty pochodzą z terytoriów okupowanych, niemieckie organy zwróciły się do izraelskich organów celnych o potwierdzenie, że nie zostały one wytworzone na tych terytoriach.

Izraelskie organy potwierdziły wprawdzie, że omawiane towary pochodzą ze strefy objętej ich kompetencją, nie odpowiedziały jednak na pytanie, czy towary zostały wytworzone na terytoriach okupowanych. Z tego względu niemieckie organy ostatecznie odmówiły przyznania spółce Brita preferencyjnego traktowania, argumentując, że niemożliwe było ustalenie z pewnością, że towary będące przedmiotem przywozu objęte były zakresem stosowania układu EWG – Izrael.

Brita zaskarżyła tę decyzję, a Finanzgericht Hamburg (sąd finansowy w Hamburgu, Niemcy) zwrócił się do Trybunału Sprawiedliwości o odpowiedź na pytanie, czy towary wytworzone na palestyńskich terytoriach okupowanych, których izraelskie pochodzenie zostało potwierdzone przez izraelskie organy, mogą zostać objęte preferencyjnym traktowaniem ustanowionym na podstawie układu EWG – Izrael.

W przedłożonej w dniu dzisiejszym opinii rzecznik generalny Yves Bot przypomniał, że mechanizm współpracy administracyjnej wprowadzony układem EWG – Izrael oparty jest na wzajemnym

¹ Układ eurośródziemnomorski ustanawiający stowarzyszenie między Wspólnotami Europejskimi i ich państwami członkowskimi, z jednej strony, a państwem Izrael, z drugiej strony, podpisany w Brukseli w dniu 20 listopada 1995 r.

² Eurośródziemnomorski przejściowy układ stowarzyszeniowy w sprawie wymiany handlowej i współpracy między Wspólnotą Europejską z jednej strony, a Organizacją Wyzwolenia Palestyny (OWP) na rzecz Autonomii Palestyńskiej Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy z drugiej strony, podpisany w Brukseli w dniu 24 lutego 1997 r.

zaufaniu między organami celnymi umawiających się stron oraz na wzajemnym uznawaniu wydawanych przez nie aktów.

Zauważył w tym względzie, że istnieje domniemanie, zgodnie z którym organy państwa wywozu są w najlepszej sytuacji, by dokonać bezpośredniej weryfikacji okoliczności, które warunkują pochodzenie produktu. Organy celne państwa przywozu są zatem, co do zasady, związane wynikiem kontroli a posteriori przeprowadzonej przez organy celne państwa wywozu.

Niemniej jednak, rzecznik generalny jest zdania, że w niniejszym przypadku – ponieważ pochodzenie produktów będących przedmiotem przywozu jest znane i nie zostało zakwestionowane – spór dotyczy w istocie tego, czy miejsce produkcji położone na terytoriach palestyńskich jest objęte zakresem stosowania układu EWG – Izrael.

Domniemanie istniejące w odniesieniu do wiarygodności weryfikacji ścisłości okoliczności przez organy celne państwa wywozu nie znajduje więc zastosowania w niniejszym przypadku, ponieważ żadna ze stron tego układu nie znajduje się w najlepszej sytuacji dla dokonania jednostronnej interpretacji jego zakresu stosowania.

W konsekwencji, niemieckie organy celne **nie były związane** wynikiem kontroli a posteriori przeprowadzonej przez izraelskie organy celne.

Rzecznik generalny odrzucił także argument, zgodnie z którym preferencyjne traktowanie powinno w każdym razie przysługiwać producentom prowadzącym działalność na terytoriach okupowanych, bądź na mocy układu EWG – Izrael, bądź na mocy układu EWG – OWP.

Stwierdził po pierwsze, że możliwość korzystania z preferencyjnego traktowania jest bezpośrednio związana z pochodzeniem towaru i że weryfikacja tego pochodzenia stanowi konieczny element systemu. Świadcstwo wydawane przez organy celne państwa wywozu musi więc być w stanie zaświadczyć jednoznacznie, że dany produkt pochodzi właśnie z tego państwa, aby odnoszące się do tego państwa preferencyjne traktowanie mogło zostać zastosowane względem wspomnianego produktu.

W tym kontekście rzecznik generalny przypomniał, że granice Izraela zostały wyznaczone przez plan podziału Palestyny³, zatwierdzony w dniu 29 listopada 1947 r. przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych. Zgodnie z tym planem Zachodni Brzeg Jordanu i Strefa Gazy nie stanowią terytorium Izraela. Ponadto, na mocy układu izraelsko-palestyńskiego⁴ zarówno Izrael, jak i OWP uznają Zachodni Brzeg i Strefę Gazy za jednolitą jednostkę terytorialną.

Po drugie, celem zawartego przez Wspólnotę układu EWG – OWP jest rozwój wymiany handlowej z Zachodnim Brzegiem Jordanu i Strefą Gazy oraz skorygowanie anomalii polegającej na tym, że terytoria te były jedynymi w regionie, których producenci nie byli objęci preferencyjnym traktowaniem. Wspólnota ustanowiła zatem taki system dla terytoriów palestyńskich właśnie dlatego, że uznała, iż produkty pochodzące z tych terytoriów nie mogły korzystać z preferencyjnego traktowania na mocy układu EWG – Izrael.

Co za tym idzie, **preferencyjne traktowanie przewidziane w układzie EWG – Izrael nie może być stosowane do produktu pochodzącego z Zachodniego Brzegu Jordanu, oraz, ogólniej rzecz ujmując, z terytoriów okupowanych.**

Wreszcie, rzecznik generalny Y. Bot wskazał, że korzystanie z preferencji taryfowych na mocy układu EWG – OWP może zostać przyznane w odniesieniu do produktów wytworzonych na

---

³ Plan ten został opracowany przez United Nations Special Committee On Palestine (Specjalną Komisję Narodów Zjednoczonych do sprawy Palestyny). Złożona z jedenastu państw, komisja ta została powołana przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych w 1947 r. w celu wypracowania rozwiązania konfliktu w Palestynie, w szczególności przez opracowanie planu podziału.

⁴ Izraelsko-palestyński układ przejściowy w sprawie Zachodniego Brzegu i Strefy Gazy, podpisany w Waszyngtonie w dniu 28 września 1995 r.

terytoriach okupowanych **wyłącznie w przypadku, gdy organy palestyńskie wystawiły zgodnie z tym układem niezbędne świadectwa pochodzenia.**

UWAGA: Opinia rzecznika generalnego nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości. Zadanie rzeczników generalnych polega na przedkładaniu Trybunałowi, przy zachowaniu całkowitej niezależności, propozycji rozstrzygnięć prawnych w sprawach, które rozpatrują. Sędziowie Trybunału rozpoczynają właśnie obrady w tej sprawie. Wyrok zostanie wydany w terminie późniejszym.

UWAGA: Odesłanie prejudycjalne pozwala sądom państw członkowskich, w ramach rozpatrywanego przez nie sporu, zwrócić się do Trybunału z pytaniem o wykładnię prawa wspólnotowego lub o ocenę ważności aktu wspólnotowego. Trybunał nie rozpoznaje sporu krajowego. Do sądu krajowego należy rozstrzygnięcie sprawy zgodnie z orzeczeniem Trybunału. Orzeczenie to wiąże w ten sam sposób inne sądy krajowe, które spotkają się z identycznym problemem.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) opinii jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z przedłożenia opinii jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” 📞 (+32) 2 2964106